

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu:

Internacionalizace, spolupráce, inovace, reflexe a evaluace v přípravě budoucích učitelů

Registrační číslo:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0015764

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons 4.0 ve variantě BY-SA

Hypotéza kulturních generací: X, Y, Z, alfa

Způsob vnímání multikulturality a globalizace, tolerance k odlišnému je mimo jiné generační záležitostí. Nabízím srovnání různých generací.

	X	Y – Milénianové, Generation Why?	Z	Generace Alfa?
narození	1965-1980 (2017: 37-52)	1980-1995 (2017: 22-37 let)	1995-2010 (2017: pod 22 let)	od 2010 (někdy od 2014), celá ve 21. století
zastoupení v české populaci		25,00%	6,00% početně nejmenší	
základní charakteristika	"Nevěř nikomu nad třicet, najdi si vlastní cestu a drž se jí. Po třicetce musíš změnit svět k lepšímu." starší Grunge nebo Slacker (flákačská)	"Proč jsme tady? Jaký má život smysl? Kam směřujeme? Kde mám telefon?" progresivističtí změkčili hipsteři levičáci přesvědčení, že jsou vyvoleni k vyšším cílům a konání všeobecného dobra užívání života více než o zásluhách přemýšlejí o nárocích (tvrdí že na všechno mají právo) touží po bezprostředním uznání nesamostatní zranitelní rovnostářští mezinárodní	"Hmmm, " KLIK KLIK CVAK CVAK... "Vyřešeno, " KLIK... "Nějaký další problém?" podnikaví týmoví pragmatiči velký potenciál připraveni riskovat a tvrdě na sobě pracovat soustředění dynamičtí spoléhají sami na sebe věří ve vlastní pili samostatnější odolnější realističtější opatrnější multitasking	bude formálně nejvzdělanější, technologicky nejvybavenější a z globálního hlediska nejbohatší generace v lidské historii vypadají nezvlčile, relativně kultivovaně netrpěliví neznají odloženou spotřebu (Okamžitá odměna) učitelé: nepozorní, o nic se nezajímají, pokyny k nim nedoléhají zahlcení neustálými podněty nejsou vybaveni, aby si hráli pomalu

		kosmopolitní žijí klidnějším životem, než se čekalo		
podmínky vyrůstání	normalizace Železná opona pracující matky více rozvedených rodin	doba transformace a reinstalace demokracie čas největšího společenského optimismu zvětšující se společenské rozdíly (už na ZŠ) globalizace konzum doba brendů	období nejistoty (teroristické útoky, ekonomická krize) úzkost existenční nejistota (to je posílilo)	blahobyť komfort teror příležitostí nic není stále, pořád se všechno mění
výchova	u nás: převládá studený odchov, děti „s klíčem na krku“ sami venku v západním světě: první zkažení, převzdelání jedináčci s velkými cíli a neukojitelnou chutí zároveň být rebel a zároveň boháč	něžná vlna vyrůstají v prostředí permanentní chvály zmněkčilost, vychování v přesvědčení, že se o ně vždy někdo postará otálení se stěhováním od rodičů	rodiče se o ně báli	děti starších rodičů s vysokými nároky svět jako sled smyslových požitků, pro které není třeba nic dělat vše naplánováno – neumějí si sami strukturovat čas rodiče jsou hodně aktivní, mají pocit, že jejich děti by měly stále něco dělat
ideje a hodnoty	někdy označovaná jako „umělá“ (neměli společný cíl a žebříček hodnot) „nedefinovaná generace“ výrazné subkultury (u nás „kmeny“) touha po nezávislosti ve velkém ještě sdílají životní cíle svých rodičů (kariéra,	zvrácená politická korektnost posedlost identitními tématy obsese na nároky všemožných menšin budují svět bez sexismu svoboda zážitek zábava	„pluralové“ velmi různorodí a roztržité nechápu pojem „statut quo“ cítí, že svůj svět si budou muset vybudovat sami obcházejí tradiční společenská řešení.	

	rodina, dům, pověst...), ale odmítají jakýkoliv jeden celkový pohled na svět jsou schopni vnímat i prožívat několik revolučních vlivů a životních stylů najednou nedostatek dlouhodobých jistot jim nahrazuje vzrůst osobní svobody chtějí mít možnost výběru			
vztah k práci	celkově více práce než jejich rodiče velké pracovní nasazení přecházy jsou normální	práce pro ně není na světě vším a slouží k tomu, aby si vydělali na kvalitní život bez orientace na výkon (oproti nasazení a dravosti svých rodičům) odmítají časově náročná zaměstnání práci a osobní život je třeba držet daleko od sebe sebestředné heslo „Já to dokážu.“ víra ve vlastní schopnosti bez velkého pracovního nasazení individualistických „jájínkovství“, sólování přesvědčení, že oni mají na dobrou práci nárok, právo pocit frustrace a zneuznání, pokud si jejich výjimečnosti nikdo sám od sebe nevyšiml	práci považují za daleko větší hodnotu chuť a energie pracovat práce je musí bavit a musí v ní vidět smysl (formální kariéra tím smyslem není)	není třeba práci oddělovat od soukromí, naopak ji s ním co nejšikovněji propojovat pragmatické heslo „Já to zařídím.“ nároční na sebe i na ostatní vlna zatím nejmłodších vědců, politiků a dalších veřejných osobností nesrovnatelně týmovější chuť a vůle organizovat a propojovat lidi přesvědčení, že úspěch přináší jen spolupráce s ostatními

zaměstnání	vyžadují více pravomoci a volnosti u nás akcelerace kariér po 1989 vítězové X poražení	nechtějí se pouštět do vlastních projektů hledají dobré, jisté místo v korporaci zásadní je vyhlídka kariérního postupu a počet dní dovolené zaměstnání stíhají, neustále připraveni pochodovat dál (někdy působí bezpáteřně)	nechtějí se stát podřízenými, ale podnikat na vlastní pěst, spojit se s podobně smýšlejícími vrstevníky snaha o vlastní cestu vyhýbání se velkým firmám a hierarchiím nehledají cestu k povýšení, ale k vlastnímu výnosnému byznysu jejich očekávání od zaměstnavatele jsou velmi vysoká	
peníze		nebojí se utrácet děti sociálního státu, který se o člověka postará od kolébky do hrobu	touží po finanční nezávislosti	
ICT technologie	v dětství: kazetový magnetofon, hudební videoklipy, první počítače a počítačové hry, walkmany ICT za pochodu telefon je pro ně stále hlavně na volání slovo aplikace v nich nevyvolává žádné zvláštní pocity	móda, trend masově se rozšířily, až když už nebyli dětmi zažili domácnost bez internetu něco, co objevovali a toužili po tom znalosti ICT a práci s ICT si budovali identitu prvně na FB (10-24 let) FB jejich druhý (někdy první svět) sdílení s kýmkoli Youtube – jako úložiště stůl – ještě stále pro ně	nejsou ICT fascinováni samozřejmost, do které se narodili (tzv. postdigitální generace ICT pro ně nejsou nijak příznakové) internet doma automaticky (berou ho jako „vodovod v bytě“) chovají se k ICT mnohem méně liveylově FB trochu out, Snapchat spíše na něm sledují, co se ve společnosti děje menší sdílení detailů ze soukromí Youtube – sociální síť a místo,	ICT technologie je zásadně formují "Nebudou brát technologie jako nástroje. Kompleně je integrují do svých životů," multiscreening jako norma virtuální a rozšířené realita neustálá konektivita interaktivita live in box

		profesním místem (počítač/notebook na stole si žádá exkluzivní pozornost) náchylnější k digitální demenci z přemíry času strávených na technologických	jak vydělávat a podnikat základní médium je chytrý telefon/tablet umožňuje popocházet sledování více věcí najednou méně času na ICT technologicky sebevědomější	
	první generace, která v podstatě nezná rasismus v nejhrubší podobě	nechuť k sexismu	nechuť k nacionalismu	
		nebouří se, hledají způsoby, jak "změnit systém zevnitř" někdy jako „tichá a skrývající se generace“		
		reakce na krizi po 2008: hořké probuzení ze sna.		
			méně cestují po světě	

Postupně mizí schopnost jakéhokoli odříkání a to, že lidé ani nepočítali, že se budou mít lépe (ještě poválečná generace) a uspokojení jím přinašelo, že pracují pro potomky.

Zdroje (dohledat přesné citace)

Eva Veisová

Lenka Zlámalová

Bublanová, A. *Generace Z a její ideály o záchraně světa* [online]. Echo24, 8.8.2022. [cit. 2022-10-01] Dostupné z: <https://echo24.cz/a/S29nb/generace-z-idealy-zachrana-sveta-klima-socialni-site>

Buchtlík, M. *Generace Y je generací síť. Říká sociolog Martin Buchtlík* [online]. E15. [cit. 2022-10-01] Dostupné z: <https://www.e15.cz/galerie/the-student-times/2800/generace-y-je-generaci-siti-rika-sociolog-martin-buchtik?foto=0>

Cílek, V. *Dřív se generace měnily tak co 20 let. Teď třicátník nerozumí jen o pět let mladšímu* [online]. Rplus, 6.7.2018. [cit. 2022-10-01] Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/vaclav-cilek-driv-se-generace-menily-tak-co-20-let-ted-tricatnik-nerozumi-jen-o-7557554>

Chum, S. *Současné generace X, Y a Z - krátké seznámení* [online]. IDNES.cz, 12.11.2013. [cit. 2022-10-01] Dostupné z: <file:///C:/Users/micha/Documents/X-Y-Z-WHAT-tabulka%20.pdf>

Niedermeierová, J. *Mileniálové nejsou méně materiální ani šťastnější než jejich rodiče. Podobají se jim víc, než se zdá, říká sociolog Martin Buchtlík* [online]. Hospodářské noviny, 30.11. 2017. [cit. 2022-10-01] Dostupné z: <https://archiv.hn.cz/c1-65966260-hodne-pracovat-neni-pro-mlade-uspech>

Veisová, E. *Zapomeňte na mileniály, přichází GENERACE Z! Video*. [online]. Facebook, 22.5.2018 [cit. 2022-10-01] <https://www.facebook.com/manazerskevzdelavani/videos/eva-veisov%C3%A1-ipsos-un-%C5%99e%C4%8Dn%C3%ADk-akce-zapome%C5%88te-na-mileni%C3%A1ly-p%C5%99ich%C3%A1z%C3%AD-generace-z-22-5/2159768674248045/>

Zlámalová, L. *Souznění generací* [online]. lidovky.cz, 6.10.2010. [cit. 2022-10-01] https://www.lidovky.cz/domov/souzneni-generaci.A101006_000038_ln_noviny_sko